

**УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА**

***Комисија за оцјену подобности теме и кандидата за израду
магистарског рада***

**НАСТАВНО - НАУЧНОМ ВИЈЕЋУ
ФАКУЛТЕТА ПОЛИТИЧКИХ НАУКА
БАЊА ЛУКА**

ПРЕДМЕТ: Извјештај о подобности теме и кандидата Микајла Митровића за израду магистарског рада *Социолошко-безбједносни аспекти тероризма у БиХ*

Наставно - научно вијеће Факултета политичких наука у Бањалуци је, на сједници одржаној **02.03.2015.** године, именovalo Комисију за израду извјештаја о оцјени подобности теме и кандидата Микајла Митровића за израду магистарског рада из области социолошких наука, у саставу:

1. Проф. др Миодраг Ромић, ванредни професор, ужа научна област Посебне социологије, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, председник;
2. Проф. др Душко Вејновић, редовни професор, , ужа научна област Теоријска социологија, Висока школа унутрашњих послова Бања Лука, члан;
3. Проф. др Драгомир Вуковић, ванредни професор, ужа научна област Теоријска социологија, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, члан.

На основу увида у достављену документацију, као и анализе садржаја предложене теме, Комисија подноси сљедећи

ИЗВЈЕШТАЈ

БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Кандидат Микајло Митровић рођен је 22.07.1955 године у Зелињу, општина Зворник. Основну школу је завршио 1970. године у Београду са одличним успјехом, а потом и средњу Електротехничку школу 1974. године, такође са одличним успјехом. Године 1979 завршава Техничку војну академију у Загребу и стиче звање дипломираног инжињера електронике. Од 1999. до 2000. године похађа школу НАТО-а у Оберамергау, у Њемачкој и „NATO security cooperation course for senior Bosnia-Herzegovina defence officials“ у Норвешкој. Постдипломске студије *Савремена социологија* на Факултету политичких наука у Бањој Луци кандидат Микајло Митровић је уписао у школској 2000. години. Положио је све испите предвиђене Наставним планом постдипломског студија.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ТЕМЕ МАГИСТАРСКОГ РАДА

1. Проблем и предмет истраживања

У образложењу проблема истраживања, кандидат полази од тезе да је тероризам појавна карактеристика свих епоха људског друштва и да континуирано постоји од најранијих друштвених заједница, те да своју кулминацију доживљава на самом почетку 21. вијека улазећи у све сфере друштва и постајући највећи друштвени, али и безбједносни изазов савременог свијета.

У фокус истраживања овог феномена кандидат ставља тероризам у БиХ, ближе одређујући његове опште, али и специфичне карактеристике и тако долази до констатације да се у БиХ појавио тероризам инспирисан радикалним исламским фундаментализмом који има специфичне начине и средства извршења терористичких дјела. У релевантној литератури га поједини аутори дефинишу као „босански модел“ организације терористичких мрежа. Модел је карактеристичан због специфичне повезаности терористичких снага са појединим невладиним и хуманитарним организацијама, од којих су неке проглашене од стране УН као забрањене, затим са различитим фирмама сумњивог пословања и разним банкама са сумњивим токовима новца који се користи за прикривено финансирање терористичких снага и активности.

Кандидат је мишљења да због својих специфичних карактеристика и негативног утицаја на вриједности босанскохерцеговачког друштва, проблем тероризма захтјева научно утемељено, социолошко и безбједоносно истраживање, посебно у једној комплексној држави као што је БиХ.

Дефинишући предмет истраживања, кандидат наглашава да је у оквиру задате теме неопходно истражити социолошке и безбједносне аспекте утицаја тероризма на друштво, државу и грађане БиХ, те сагледати утицај међународних терористичких организација на БиХ и односе у њој. Истраживањем би били обухваћени сљедећи аспекти:

- оспособљеност грађана да препознају терор и терористичку дјелатност
- злоупотреба религије у терористичке сврхе
- циљеви терористичке дјелатности у БиХ
- повезаност терористичких организација са државним и невладиним организацијама у БиХ
- баријере и блокаде у борби против тероризма у БиХ
- присуство, мјесто и улога међународних војних, полицијских и других безбједносних снага у БиХ

Комисија је мишљења да су проблем и предмет овог истраживања јасно дефинисани и да су у оквирима задате теме.

1.2. Циљеви истраживања

1.2.1. Научни циљеви

Научни циљ овог истраживања биће остварен кроз научну дескрипцију, класификацију, научно објашњење и научно предвиђање.

Научном дескрипцијом ће се објаснити појам терора, тероризма, појам терористичке мреже, те корјени и развој тероризма у БиХ.

Научном класификацијом ће се извршити класификовање облика, односно врста тероризма у свијету и БиХ, те олакшати систематизовање постојећих, безбједносно опасних дјелатности у БиХ.

Научним објашњењем ће се дати одговор на питање да ли се у БиХ подузима довољно социолошко-безбједносних мјера за противтерористичку борбу и да ли су до сада предузете мјере у складу са мјерама које предузима ЕУ.

Научно предвиђање ће бити доминантно у закључцима магистарске тезе и њиме ће бити обухваћена процјена тероризма у свијету и БиХ, утицај даље ескалације тероризма на БиХ, те процјена посљедица могућих терористичких активности на Републику Српску у будућности.

1.2.2. Друштвени циљ истраживања

У образложењу друштвеног циља истраживања, кандидат полази од претпоставке да становници БиХ имају различите погледе на тероризам, те да њихова оспособљеност за препознавање тероризма и његову друштвену превенцију

није на потребном нивоу. Прикупљањем, сређивањем, обрадом и научном класификацијом релевантних података, научна, стручна, али и шира јавност имаће јасан увид у социолошко-безбједносне аспекте тероризма и могућности друштвене превенције терористичких активности. Овим истраживањем се жели утврдити веза и сагледати однос између постојећих облика и могућих облика угрожавања БиХ и и на тој основи иницирати шира друштвена активност на плану превентивног дјеловања. Кандидат наглашава друштвену оправданост и потребу иницирања мултидисциплинарних истраживања у овој области, не само са аспекта социолошко-безбједносних, него и са аспекта политиколошких, економских, криминолошких, криминалистичких, правних, етичких, психолошких, информатичких и других наука.

Комисија подржава основно опредјељење кандидата да је у Босни и Херцеговини потребно развијати систем најшире друштвене превенције тероризма, тим прије што су материјално –техничке могућности ослоња на професионалну превенцију скромне и недовољне за успјешну борбу против све софистицираних облика угрожавања људи и друштва у цјелини.

1.3. Хипотетички оквир истраживања

1.3.1. Генерална хипотеза

Узимајући за полазну основу дисфункционалност и „формалну постојаност“ система БиХ, кандидат изводи генералну хипотезу која гласи: „Противтерористички систем БиХ формално је постојан, али је парализован у откривању и препознавању екстремизма, радикализма и појединих аката тероризма због сложености и дисфункционалности тог система и етничких подјела у друштву.“

1.3.2. Помоћне хипотезе

Седам помоћних хипотеза је изведено из заданог, референтног оквира генералне хипотезе и оне у форми помоћних хипотетичких претпоставки обухватају:

- религиозне и регионалне везе тероризма на Балкану
- историјат и корјене исламског тероризма у БиХ
- дисфункционалност босанскохерцеговачког друштва у спречавању исламистичког радикализма, екстремизма и тероризма
- значајно већи терористички потенцијал БиХ у односу на земље у окружењу због утицаја бројних фактора из ближе историје
- ограничене законске и институционалне претпоставке

Комисија је мишљења да наведене хипотезе одговарају основним мисаоним претпоставкама образложеним у предмету овог истраживања, да су научно – теоријски основане, те да их је могуће објективно провјерити у овом истраживачком раду.

2. МЕТОДЕ И ТЕХНИКЕ ИСТРАЖИВАЊА

Методолошки приступ овом проблему условљен је дефинисаним проблемом истраживања, теоријским и операциолизованим предметом истраживања, те дефинисаним циљевима и хипотезама истраживања, који захтјева примјену адекватних општих и посебних научних метода и техника истраживања.

Избор основних научних метода условљен је чињеницом да је предмет истраживања појава са израженим јединством и супротностима сложених чинилаца који одређују њен садржај. Да би се остварило потпуније сазнавање, утврђивање одређених правилности развоја и омогућило обједињавање сазнања у форми цјеловитих исказа и закључака, неопходно је кориштење основних аналитичких и синтетичких научних метода. У оквиру аналитичких метода биће коришћене методе анализе и дедукције, а од синтетичких, метода синтезе и метода индукције.

Квалитативном и квантитативном анализом садржаја биће обрађени подаци о општим теоријским ставовима везаним за предмет истраживања.

Примјена наведених метода је условљена чињеницом да је предмет истраживања састављен из више сложених цјелина које су у функционалном јединству.

У примјени методе синтезе, превладаваће репродуктивна синтеза, као основни метод сублимације и спајања више чинилаца у једну сложу, исту или измјењену, репродуктивну цјелину. Синтеза ће бити незаобилазна метода у формирању научних ставова у закључку овог истраживања.

Статистички метод биће примјењиван приликом утврђивања броја и врсте неоружаних и оружаних терористичких аката, броја и врсте терористичких организација које дјелују на подручју БиХ, као и броја њихових припадника.

Комисија је мишљења да је наведени избор општих и посебних метода истраживања адекватан у односу на предмет истраживања и у складу са дефинисаним циљевима и хипотезама истраживања.

2.1. Досадашњи и очекивани резултати истраживања

Истраживању феномена тероризма у БиХ, као специфичног друштвеног и безбједносног проблема у досадашњем периоду, а нарочито у последњој деценији, поклањања је значајна пажња. Због неадекватне и недовољне примјене научне методологије изостала је операционализација и имплементација резултата досадашњих истраживања, као и изградња система шире друштвене

противтерористичке превенције, што додатно усложњава борбу проти тероризма у БиХ.

Ово истраживање би требало представљати додатни, научни допринос проучавању феномена тероризма у БиХ и успостављању функционалне друштвене противтерористичке превенције. Очекивани резултати истраживања би били засновани на научној основи и могли би послужити за компарацију са истраживањима у другим регионима и дијеловима свијета, те вратити повјерење у могућност босанскохерцеговачког друштва, да кроз систем друштвене превенције тероризма дође до општег побољшања безбједносне ситуације у БиХ.

3. СТРУКТУРА МАГИСТАРСКОГ РАДА

Кандидат прилаже и структуру рада која се, поред *Уводног* и *Закључног* дијела на српском и енглеском језику, те дијела који се односи на референтну *Литературу*, састоји из пет дијелова.

Кандидат ће у *Уводу* образложити проблем и предмету истраживања, научне и друштвене циљеве истраживања, дефинисати хипотетички оквир истраживања, те основне методе и технике истраживања.

У другом поглављу под насловом *Појмовно офређење тероризма*, прецизно ће бити дефинисан појам и основне карактеристике тероризма, извршена његова класификација и разрађени основни садржаји трористичких дејстава.

Трећи дио носи назив *Социолошко – безбједносни аспекти тероризма у БиХ*. У овом дијелу би се анализирао историјат развоја тероризма у БиХ, дао преглед актуелних и могућих облика терористичког угрожавања БиХ с посебним освртом на утицај вјерског фанатизма на експанзију тероризма у БиХ и имплицативне облике терористичког угрожавања Републике Српске.

У четвртом дијелу под насловом *Социолошко-безбједносне претпоставке за противтерористичку борбу у БиХ*, кандидат намјерава детаљније обрадити међународне нормативне акте о тероризму, као и нормативно - правно третирање тероризма у БиХ, те анализирати предуслове и оспособљеност безбједносног система у БиХ за борбу против тероризма.

Као релевантне изворе за овај истраживачки рад кандидат наводи литературу од 76 наслова, 5 зборника радова, 8 лексикона, 19 законских аката, 6 повеља и декларација и 1 извјештај.

ЗАКЉУЧАК И ПРИЈЕДЛОГ

Комисија констатује да кандидат **Микајло Митровић** испуњава законске, научне и стручне услове за израду магистарског рада из социолошких наука, те Наставно-научном вијећу Факултета политичких наука у Бањалуци

ПРЕДЛАЖЕ

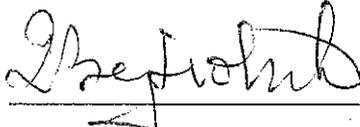
да Микајлу Митровићу одобри израду магистарског рада из области социолошких наука на тему *Социолошко-безбједносни аспекти тероризма у БиХ*

Бања Лука, 28. 12. 2015. године.

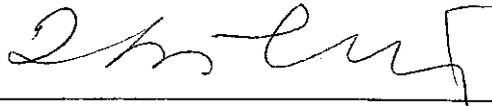
КОМИСИЈА

1. Проф. др Миодраг Ромић, предсједник

2. Проф. др Душко Вејновић, члан

3. Проф. др Драгомир Вуковић, члан